

SAŽETAK:

U ovom članku istražuju se tri različita modela prezentacije crnogorskog vladara Danila I Petrovića Njegoša (1851-1860), na portretima, kao nacionalnog vladara, vojnog zapovjednika i zakonodavca. Iako svi portreti prikazuju Danila I kao nacionalnog vladara, u tom kontekstu posebno se ističe litografski portret napravljen u Beču od strane srpskog gravera i fotografa Anastasa Jovanovića u aprilu 1853. godine. Na ovom portretu, Danilo je prikazan u tradicionalnoj nošnji kako bi se istakla njegova etnička pripadnost, državni identitet i tradiciju. U članku se analizira i prezentacija Danila I kao ratnika i komandanta u litografiji u kojoj se pojavljuje u vojnoj odjeći koju je napravio isti umetnik u Beču u junu 1852. godine. Portret Knjaza Danila kao zakonodavca analizira se kroz portret koji je nastao posthumno a napravio ga je austrijski umetnik Johann Boss 1860. godine. Analizom portreta ukazuje se na ambicije Knjaza Danila da uspostavi tradicionalne nacionalne i društvene vrednosti, ali i savremne principe. Ti portreti potvrđuju razvoj njegove ličnosti kao vladara i doprinose našem razumevanju političke metamorfoze koju je crnogorska država preživjela tokom vladavine prvog sekularnog i modernog vladara Crne Gore, zakonodavca, vojnog stratega i reformatora.

KLJUČNE RIJEČI:

Crna Gora; Danilo I Petrović Njegoš; Portreti; Nacionalni vladar; Vojni zapovjednik; Zakonodavac; Anastas Jovanović; Johann Böss.